

DÜSEVNI LISZT

Mészecsne verszke novine.

Podgovorní reditel: LUTHÁR ADÁM v Püconci.
Pom. reditela: Fliszár János i Kováts Stevan
v M. Soboti.

Lasztnik i vödávník: Prejkmurszka evang. sínýoríja.

Cejna na leto 20 din., edna numera 2 din.

Rokopiszi sze v Püconce májo posílati.

Naprejplacsílo gorivzeme vszáki ev. dühovnik i
vucsitel.

Iscsi szi bláj'zensztvo!

Piszao: Sostaréc Ferenc ev. dühovnik.

Bláj'zensztvo, csízta isztínszka szreca je náj plemenítési cíl cslovecsega 'zítka. Vszáki bi rad bláj'zeni, szrecesen bio. Vszáki sze mantrá, tere za bláj'zensztvom. Dönok, kak je malo bláj'zensztva na szvéti! Szvét neiscse po právoj pöti, z-csednim tálom szebi bláj'zensztva. Kak je tó nezgovorno 'zalosztno víditi, ka té cslovik od Goszpodnoga Bogá na lépí bláj'zeni 'zitek sztvorjeni, kí bi pun mogao bidti veszeljá, radoszti, nepozna szkoron bláj'zensztva, nego je pun nezadovolnoszti, vküper káple pod jármom i krízom, steroga szi szam na szébe szkiáda. Szvetszko bogásztvo i szvetszko znánye szamo nigdár nedá bláj'zensztva, csi sze neponízí pred Bógom.

Nas szvét sze nájvise zvisáva z-szvojím znányem, z nansztvenim naprêidényem. Pa gvüsno, ka je tó trno lépó delo, vcsiti sze, znati prevecs doszta, tam víditi na csízto i szveklo, gde szo neznanaci kak vkmici; doli sze púsztiti z velkim znányom v kovacsnico vekivecsni zákonov, gde bo'za rôka nôve cáte i nôve szvéte sztvárja. Tak lépoga velkoga kincsa nam eta zemla nemre dati, kak je znanoszt. Nego vsze znánye, szvetszka módroszt brezi Bogá lübéznoszti je szamo kak csemér za csloveka. Csi sze tá nájvéksa znánye ne prikapsíjo v-zákon bo'zi i sze neponízíjo pred

vretinov vsze znánye módroszti, pred Bogom, te je znánye szamo kak spilanye, gde nigdár ne gvinas, kak 'zivo szrebro, stero ti na dlani tá razbézi.

Tó nájvékse znánye, ta nájvéksa tehnika (masínszka i racsunszka znanoszt,) csi je nê pobo'zna, je szamo bics, kastiga za szvét.

Kak bi lépó bíó, csi bi fabrikant, bankár, vövcсени bogátec meo lübéznoszt vszrdci, pa bi toga náj szlédnyega delavca za bo'ze dête i szebi za brata dr'zao, ka bi nyemi vsze vcsino, nâ de szamo te szirmák zadovolen, szrecesen! Ali ti visziko sztójécsi szo dneszdén nê dobra. milosztična brátja szirmák csloveki, nego doszta krát znoríjo, ogúlijo szirmáka, steri vcsászi níti krúha nema.

Jasz neprávim, ka bi szirmácke, delavci nebi meli níká krivice v-szebi. Liki delodávec bi meo dú'znoszt, ka nâ z-dobrim szrdcom, z-lübéznosztjov vkroti, pobôgsa szvoje podánike, nâ de nyim kak ocsa, nâ nyim dá tüdi düsevno plácso, nâ je zdigne prôti Bôgi. Ali ka sze briga za Bogá, za lübéznoszt tiszti, steri je rob pêne. Nâ szamo maksin doszta zaszlú'zi, nâ szi on szamo 'zebko léko dobro napuni! Ka je nyemi tó, csi drúgi nemajo postenoga oblécsa. tople híze. Za toga volo fabrika, maksin, znanoszt, stera bi mogla bidti vretina za cslovecsó szrecco, je dosztakrát kak vöza, temnica za delavca. Zátó ide delavec z csemérami na poszeo, zátó

sze csúti pri deli bo'zno. Zatoga volo po-lêva cslovecsa bêsznoszt nê szamo mak-síne, fabrike, nego cêle vilice z-cslovecsov krvjôv. Zátó vídí szírmák vgoszpôdi nepri-átela, zátó trepecse bogátec od szrditoszti szírmákov.

Zgledni sze na vríhek cslovecse zna-noszti! Kak je szladko tó znati, ka sze z podmornicov (buvárhajó) more pod vodôv voziti! Kak je králeszko viditi vu zrâki leteti csloveka! Kak je nebeszka míszeo, ka csi je brêg gde na pôti, z-dinamitom, ek-razitom, itd. sze more zrúšiti, v krâ zmeszti.

Szamo je grozno na tó miszliti, ka sze dinamit, ekrazit, itd. kak bomba, granát, kak szmrt i nevola notri pokáze szvéti, ka podmornica, kak nevidlivi Satan, od tisz-tec sztêple z-szébe szmrt, szôdbo, gde jo niscse nevidi. Lêpe, szvekle lokomobile tak da bi szmrt szebi pod oblászt vzéla i právla: „hitro, hitro vozi vláke, vagone ár doszta vojszké, stúkov, granátov trbê, nâ sze te nôri húdi národ szamo kole. Niti je nê zrák, vizína szvéta pred cslovecsim grêhom. Escse té szvéti dár bo'zi je zov-lácso, szkrvávo szvét vu szvojoj húdôbi.

Vszâka postena dúsa je za to, nâ sze li kak nájbole razsúrjáva znanoszt, nâ szlúzi szvéti za blájzensztvo i mir. Ali szkoron bi ráj nigdár nê vído ni ednoga

maksína, eroplana, liki kâ bi szi mogao miszliti, ka de sze 'z-nyega szmrt, neszre-csa szejala, ka do sze bombe lúcsale na nedu'zno decsico, na lêpe mocsne, zdrave decske, kí szo bo'za deca. 'Zítek ti je Bôg dao, szamo On má jus tebi ga vzéti; kru-gla, bomba, granát neszmi zbantúvati vu iméni znanoszt i grêha tvojeja 'zítka.

Tak da bi sze pregrdila tá nájlepsa, náj bole bisztra 'zeleznica, z sterov je szvetszko *kainsztvo* z cêloga szvéta na front, pred szmrt vozilo millio i millio 'zalosztni szoldákov, kí szo z-szkuzami mogli osztaviti ocsó, mater, deco, i vsze ka nyim je domá tak drágo, szladko bilô. Pa csi bi véksa bila szvetszka znanoszt, vsze vecs skéri bi dao vrôke szmrti, vsze, bi ménye vrêden grátao 'zítek. Kak je tó tragicsno, ka lêpi nebeszki dár, bo'zi 'zítek cslovecsi je szamo kak eden cíl grátao za brutálno kruglo, bombo, golombis.

Isztina je tó, ka Bôg nekastiga cslo-veka z botom. Nego dá nyemi znánye, i to znánye bode za nyega bics, szmrt, nâ húsa pokôra.

Z ednov recsjôv sze lêko právi, ka znanoszt, csi je nê pobó'zna, nê szamo ka neprineszé blájzensztva, míra, nego tori szkuze, 'zaloszt i szmrt.

Podlíztek.

Vsze je dobro, csi je konec dober.

Sészt pripovejst. (z-vogrszka poszlovecso Fliszár J.)

5. Cérkevno szodszto.

Sto bi vízgao? Szo sze tanácsivali vu Záhonyi vszi. Doszta szo gúcsali szentá.

Eden na ednoga drúgi pa na ovoga je me-tao mencso. I prav sze je poszvedocsila znôva prílicsna récs ka: »doszta gucsa doszta záji má,« ár szo níká nê mogli na níkoga poszve-docsiti. Med vnôgim zvedávanyem, sepetanyem, grô'zanyem, je níkák nedovédno násao povedati: — Kapa csi je Vég Sándor bio!?

Sto je tó csúo, sze je razdrezno. — Kapa csi ga je szam ocsa narátao? — On zámerje má na Berkes Mihály, ár sze tak csúje, ka de oltár naprévalón od nyegove predgance. I zvôn toga Sándor szam má zrok na zámerje.

Ali ka je tó za grêhsnoga gucsa! V-Sza-miszló Petra 'zilá cêla krv zavré. Ali zaman je vsze odpovedávanye. Vöповédano récs je veter vneszao i cêlo vész je napuno ete glász:

— Vég Sándor je vízigálec!

Zaman szo sze probali ti rázumnési prôti tomi nevervanomi deli boriti, vsze bole szo nye-ga krivili. Níkâki szo pa escse szkrivomá nêtili tó potvárijanye. Cêla vész sze je zburkala. 'Zen-szke szo sztarajôcs dale dalé té glász. Na szpôdnyem konci vész pri mlaki szo prálje 'ze i tó pripovedávale, ka je Varga Pál bakter vído Sándora pri Berkes Mihály delavnici kúcsati, ali níka nyemi je nê pravo, ár je nê miszlo, ka tak húdo delo kúha v-glávi. Zgornya Bôd An-drásojca je pa telko féle szemléla vküp pred práljami, ka jo je rávno tamtá idôcsa Farkas Bernátójca etak pogovorila:

Ejnye, ênye, véndar je nê vsze tak bilô tó delo!

— Ka je nê tak bilô? odkud znáte ví tó?

Jasz szem tó od táksega csloveka csújla, komi bole verjem, kak száma szebi. Csízto je

Csüdno je na szvétí; csíoyek íscse blájzensztvo. Ka má, ka zná, tiszto ga ne pripela k-szrecsi. Ka bi ga k-blájzensztvi pripelalo, tiszto pa nescse szpoznati.

Csí národov neprineszé do míra, szre- cse brezbo'zna znanoszt, pa pojedínca túdi né.

(Nadaljávanye pride.)

Bôg.

Piszao: Nagy Lajos, poszlovenso Fliszár János.

V-onoj máloj hízi, gde szem sze narôdo,
Gde szo rodítelje me varvali szkrbno;
V-toj máloj hízi je vere poszvét goro,
Pregnán je bio 'znyé grêh i vsze, ka je húdo.
Tam szem sze osznávlao v-onoj szvétoj veri:
Ka jeszte eden Bôg vu vizíkoj nébi.

Gda szem véksi zrászao i vu sôlo prisao
Z-perôtimi prigode v-índasnya potúvao,
Natô me navcsila szvéta história:
Gospôd je pravicsen, nyegva szôdba môdra,
Tak poravnáva vsze v-nébi i na zemli,
Da jákoszt obláda, húdo'ba pa trpi.

Pregledávam vecs lét 'ze te szvéte knige,
Stere z-trôstom zbris'o z-ôcsi brúke szkuze,
One nász búdíjo, ná sztálni bodemo,

Da vero zdr'zimo, grêh pa odúrímo.
Tô szo erkli meni té kníg vszi papérje:
Té zmo'zen gospôd je ocsa vszém naveke.

Bívoszti szkrovnoszt pokríva gôszta m.ela
Vkrá szem sze odsztrano lárme toga szvéta'
Stere mrele z-ocsmí szem né mogao vdréti'
Li e'n znotrêsní glász szem csúo etak ercsti':
Jeszte e'n bôgsi dom, v-sterom Bôg prebíva,
Gde pobo'zna dúsa vekvecsén mir v'ziva.

Vu natúre kríli díš, précímba cvétja,
Járceca crúckanye íno peszem íticska,
Vdérjanye vihéra i môrja súm'énye,
Blíszkance íszkrenye pa szunca szíjanye
Íno zvêzd líscsenye ednáko glászijo
Zmo'znoszt, velkoszt Bôga i díko nyegovo.

Spotári sze bár szvét, szkúsáva ná Satan,
Vere, vadlíványa nepúsztim, té nedam.
V-szrecsi i v-neszrecsi sze ga sztálno dr'zim
Do szlédnyega konca, gda i v-szmríti zaszpím,
Verjem v ednom Bôgi, v-nebeszkom prebítíki,
Grêha obládanye i vu vecsnom 'zítki.

Escse ednôk od „Deacskoga doma.“

Néba je escse oblácsna obri nász, tla szo pod nami escse túdi né szplôh trda. Mí pa dônok 'ze zídati scsêmo, i tak zacsnemo vu

delo! Vsze ednáko na Sándora szvedocsi. ~Ja, lúbléna moja 'zenszka, mam jaz dobre ocsi i zdravo pamet. Li szamo ti szlêpi szo né vidíli, nakeliko sze je razdraszto zatoga volo, ka je ocsa prepovedao Katíki sze 'znyim barátságí- vatí. — No pa ocsa je túdi povôli zroka meo... tak vszi znáte . . . za volo oltára . . . sterí bi sztôkrát jaksi bio, kak nyegova predganca — i rávno te pride vó ogen, da je 'ze szkoron zgotovleni bio. Jasz neszôdim - níkoga i neiscsem zlocsnítela — vzemte moj gucs tak, csí bi níka né gúcsala — ali záto dônok lí telíko povêm, ka vrág neszpi . . .

No toga vrágá de vó trbelo z-vészi pregnati prvle, kak sze vkorní. Na tó gledôcs szo Záhonycsarje dobro príliko meli. Z-índasnyi vrêmenov je zaosztála gori, stero je kak dobro, Járdánházy né szamo gori obdr'zao, nego túdi osznávlao.

V-kaksemsté pregrêski je v-prvoj vrszti prezbítéríum zacsnó preíszkávó. Né szamo na papíri je bílô cérkevno szodszto, nego i vu 'zítki túdi. Da szo veski poglavárje vszi príszéz-

ni lúdje, szo vszi bíli prezbítéríuma kotríge, na ménse pregrêske szo vcsazí vöpovedalí szôd, te vékse szo pa notrí zglászílí szvetszkomi szo- díscsí. Tak je bíla Záhony vész na példo posztávléna cêle krajíne sztancsarom. Ali i né sze je túdi zgôdílo v nyê prék cseresz dúgi lét níti szpômenka vrêdnoga véksega bítki i né sze je túdi zgodílá níksa húdo'ba, steroj bí prezbítéríum nébi naszléd prisao.

Ali eto pôť sze je pá dônok cérkevno szo- díscse zadr'gnolo. Nájoprvícs je ocsíveszno, ka sze je nad vu'zíganja prílikov globoko zbur- kalo. Od vu'zíganja níscse nepômli, ní vu índasnyi napiszka sze nenájde od nyega níka.

— Bôg nas! — szí zdúhávjó cérkevni sztárisí — nakoj szmo né príslí! Ka bode znász? Kama pridemo!

'I escse bole je grozno, ka sze nenáide grêsník. Níkoga nega kí bí ká csúo, ali znáo od nyega?

— Nevêmo, nevêmo! Níká gvúsno- ga nevêmo!

nase veliko nakanênye, liki steri sze ne bojí, ne dvojí, nego z-krepkov verov, vŰpazosztjov gléda vu prísesztnoszt. Edno krátko leto sze je komâ pogrôzilo vu môrje vekvecsnoszti od toga mao, ka szmo v Püconci-na sinyôrszkom szprâviscsi zaszlisali eto zmo'zno vodno rêcs: „Deacski dom“ i vedno bole previdimo, ka tó bode nase cêrkvi jakse prísesztnoszti najsztalnêsa opora, zâto za nyega v 'zitek posztâvlanye moremo delati nasega szrdca zevszôv toplôcsov, velikov lŰbéznoszjtov i nase volé z-punov mocsjôv i trdnov odlôcsnoszjtov.

Tak csútimo, ka nasega Bogâ rama je vu tom nasem zacsnyenom deli. On vodi nase sztopâje. On dáva môcs nasoj vóli. Mocsno sze vŰpamo zâto, ka blagoszlov, nászhaj nezasztâne. VŰpamo sze, ka sze vszi zbŰdíjo i vszi tam bodejo, gde za naso cêrkev lepso bodôcsnoszt zidajo. Szramôta tŰdi na nyem, ki bi vŰpao zdâ manyŰkivati, ali díka onim, ki verno delajo!

Kak vsza velika dela, od steri lehko vadlŰjemo: »Od Goszpodna je tó i csúдно je pred nasimi ocsmí«, — máli zacsétek májo, tak mí tŰdi na málo i prôszto posztavmo vu 'zitek nas „Deacski dom.“ Poglédnimo i vzemmo v-racsún za toga volo, ka mámo 'ze i ka potrebŰjemo predvszêm za násztavo i goridr'zanye „Deacs-koga dôma“!

Za „Deacski dom“ je potrêbna predvszêm edna velika hramba. Hvála tisztomi, od steroga nam szhája pomôcs, tó hrambo 'ze mámo! Bo'za szkrbnoszt nam jo je dariúvala po vernom, nepozâblenom szini nase cêrkvi, po KŰhâr Ferenci i nyegovoj tŰvárisici. Szobotszka gmajna, gvŰseñ szem, nam prêkdá té hram za „Deacski dom“. Po mojem mislênyi, té hram na prísesztno leto, — ali na prísesztna lêta, — moremo povéksati, na eden stok pozdignoti. TŰ bi bila edna delavnica i edna szpálnica lêtno za 8 deákov. Odszpodí bi pa bilô meszto za vzgojítela i bilí bi drŰgi potrêbni presztori (kŰnya, kámra). Oszem deákov vzemem zâto, ár csi mo meli 8-zlôcsno gimnazijo v Szoboti, té bi zvszákoga zlôcsa 1—1 deák dôbo meszto v-nasem dômi. Ali csi bi z-steroga zlôcsa nikoga nê mogli notri vzéti, te bi z-steroga drŰgoga zlôcsa 2 deáka lehko vzéli notri vu dom. Vêkse hrame za vecs deákov nevidim za potrêbno. Zakâ? Zâto, ár nász je malo eti v Prêkmurji; ár Szobocsanci i escse sto má bli'zanyi rod v Szoboti, nedâjo szvojega deteta v-nas dom; ár nevrêdne nam je nê vredno notrijemati; ár eti v Szoboti escse tak falêse i le'zêse bode vcsiti dati. Nâ nebode zâto nas „Deacski dom“ edna velika, z-tála vîsesnya i drága hramba, nego ná znamenŰje eden veliki Kapital, veliko pênezo fundácijo, z-sterov mo mogôcsi teda kêm bole podpêrati nase dobre, na tó vrêdne deáke, gda

Ni eden nevŰpa naprê prineszti, ka sze vu vézsi gucsi? Sztrahsno je tó! Ali ednôk pregovorí te sztári dŰhovnik:

— Tesko mi je vôpovedati, ár vu postenyê sztojêcso familio obte'zijo recsí moje, ali dŰznoszť me prísziljáva, ná sze grêsnik vôpoiscse i dobí zaszlŰzeni nájem szvoj. Tak sze csúje, ka nikáki Vêg Sándora krivíjo.

Velika tŰhocsa je nasztánola.

— Tak ví cêhmester idite i Vêg Sándora z-szebom eszi prízente!

V-tom hipi je velika csupora lŰdi prisla vkŰper pred farofom. Mo'zki, 'zenszke, sztári, mládi vkŰp zmêsanó. Vszáki bi rad znao dela vóidênye. Nisterne je zámerje gnalo tá, kak pl. denem Berkes Mihályá pa CsŰri Miklosa. Najvecs ji pa za, te na spot posztâvlene familie mlŰvanya volo.

Z-Sándorom je prisao ocsa tŰdi. Mladénc je vu dŰhi vrti bio, z-popárjenim poglédom i z-gorêcsim obrázom je sô prêk po vno'zini. Ali Vêg Márton je z-pozdignyenov glavôv glédao

okôli, sto bi szmeo praviti: tó je vu'zigálec! Z-csupore lŰdi je csúto tího súmlênye. Pri dverâ vu vŰhó posepne Sándori ocsa: — Neboj sze, moj szin! Vêm szí nedúzen! Bôg te pomore!

Ali z-kém de szvedocso szvojo nedúznoszť? On je navêkse szam meo segô vu ocsé delavnici szpati. Te je tŰdi tam bio, zvon ga je zdranfao z-szna. Ali sto je tó vido zvon Bôga? Vszebole lagovi glászi szo sze zvedli vó. Sándor je teliko szpoznao, ka má nikeliko zámerja prôti Berkes Mihályi, ki je prepovedao cséri 'znyim sze pajdâsivati. Vêg Márton je tŰdi vadlŰvao, ka je pred szinom Berkes Mártona z-protivnov náklonosztjov gúcsao. Bakter je pa pravo, ka da je ob 11-toj vôri kre delavnice trompôtao, je nikákoga táksega vido tam okôli nasztregávati, kak Vêg Sándor.

— On, on je vu'zigálec! — súmi vno'zina,

Vsze sze je tak vidilo, dabi cêli szvét prôti nyemi príszégao. Li szamo Bôg ga je nê osztavo. Med nájvéksim sztiszkávanem notri sztôpi v-hí'zo Berkes Katika. Obráz nyê z-plámnom

'ze oni dale, vu sztranne solé z-odídejo, gde de nyihovo vcsenyé sztanovito tüdi doszta vecs kostalo, kak v Szoboti i nyihovi rodíteli bi je nêmogli tam níkak z-szvoje môcsi dale vcsiti dati. —

Na té cio nam trbê velko-velko sumo pênez, steri interes bi sze gorinúcao za podporo tém deákom. Potrêbni szo létni dári nasi gmajn, gmajnarov, i zvünszki dobrocsinitelov. Vszáka gmajna de mogla placšüvati tiszto vrêdnoszt (nê nominalno, nego na podlági zlátoga paritása preracsunano), stero je v prvêsem cãti na Sopronszke solé placšüvava, na nas „Deacski dom“. Vu vszakoj gmáni bodo létno na té cio notritek^l lübézni dári. Nâ szamo dühovnicje, vucsitelje inspektorje, kurátorje dobro példo ká'zejo, te de je gmána tüdi naszledüvava. Csi do sze naprêhodécsi trüdili i aldüvati, gmáne do sze tüdi trüdile i aldüvave. Csi pri prilíki krszta, szpelávanya, ali zdávanya szamo nisterni dinár dâjo nasi verníci na té cil, tak z-toga tüdi edno leto lêpa suma bode. Pri szprêvodâ ménje véncov vrzmo vu zemlo na szprhnénye, prosztêsi grobni kamen dâmo goriposztaviti, vém tak vszákoga 'zelezen zôb cãta pocera i szprávlâmo szi nepovehnyene vénce, szpômenka vecsne kamne z-nasim dárom na „Deacski dom“. Mámo v Szoboti spargasze stere zvêkse sztráni nasi verníci drzijo gori, zakâ bi nê mogle one na té cio tüdi kâ darüvati? Z-fundácije na „Deacski dom“

z-nasi verníkov eden—drügi sze vu testamálisi tüdi sztanovito szpomené, i z-vêksim dárom nasz podpré vu nasem szvétom deli Mámo famillje brez decé, — Csi je dober Kühár Ferenc mogôcsi bio vsza tá darüvati za Krisztusove nájszlabése, níti précimbne skrínye i szpômenka kamna szi je nê 'zelo, ni szvojoj 'zeni—, te tüdi lehko polo'zijo takso fundácijo, stera de nyihovo imé gor'drzála vu postenyê, i nyihov szpômenek zahvánosztjov bodo szpomínali vnôgi.

Od nász viszi, nâ de sze povêksávava „Deacszoga dôma“ fundácija po naprêpokázanej ednoj, ali ovoj pôti.

Kak szprávimô prôszto pohístvo vu dom? Na ednôk sze je nam nê potrêbno za vecs, kak za 4 deáke pohístva poszkrbeti. Vüпам sze, ka tó brezi zmécsave szprávimô, vküper szkôdivamo.

Málo posztelino de mogôcsi escse te nájszrmaskêsi tüdi szi prineszti. Kâ mo pa mogli po mali szami notriszpraviti. I tó nam lêzi bode, csi nam, sto de mogôcsi, edno-edno prgíscso pérja dá, stero vküper szpravivsi, vszâko leto edno blazino, ali eden vankis napravimo 'z-nyega.

Pri tom Küharovom hrâmi jeszte lêpi falat orátje zemlé. Tó bi nájbôgse bilô z-krumpisi naszaditi, i tak dobímo teiko krumpisov, kelko mo létno potrebüvati.

gori, vüszta na jocs sztojécsa, z-prsztâmi nemirovno babrá po fürtoja rôbi.

— Más kaj praviti, moja csi? jo obercsé krotko dühovnik.

— Scsém, proszim! Vég Sándor je nedúzen! Vszi szo pitajôcs glédali na nyô.

— Jasz Csüri Miklosa drzim za vu'zigálca. I zdâ je povédala, kak sze je 'znyim naisla i ka sze je protio.

— Persze, persze, ka sze je na nyega nê miszlo niscse! Vônê sze je tüdi hitro zvedlo: — Csüri Miklos je vu'zigálec!

Té sze je rávno tam med decskmi disputálivao i z-velkim glâszom gücsao, ka kak trdne kastige, escse i szmrti je vrêden, kí szvojemi bli'znyemi tak veliki kvár naprávi. Necsákano na szvetloszt pridôcse hüdübe glâsz ga je liki grumszka sztrêla doszégno. Zaprva je mucsécs szamo glédao vu zrák, szledi pa bêzati probao, szamo ka szo ga zgrabili i notri vlekli pred prezbiterium.

Katiko je szômnénye nê vkanilo. Zadrobsani Miklos je sztanovito vsze ovado. Nateliko je escse nê bio szkvarjeni, ka bi odkrito delo tajiti vüpao. Prezbiterium ga je prêk dao szvetzskomi szodiscsi. Dvê leti vóze je dôbo.

Kak sze je pred prezbiteriumom vsze nacsiszto vöpreszvêtilo, Vég Márton je z-veszélím dühom k-szebi obíno szremé'zlivoga obráza Katiko, govorecsi:

— Lübléna moja csi — vecs je nê mogao govoriti — ár nyemi je toga trdoga szrdcá csloveki ove recsi jocs zasztavo.

Od zvôna navdehnyeno ercsé Farkas Bernátójca 'zenszkom:

— Vidite, ka je Bôg pravicsen, nedopüsztí, ka bi sze nedúzni szôdili i kastigali.

(Nadaljávanye pride.)

Podpirajte „Düsevni Liszt“!

Péneza fundácija „Deackoga doma“ do tega mao blúzi 400 dolárov i 10.000 dinárov zaneszé.

Lehko racsunamo z-tem, ka do nasz nase sinyorije vsze gmáne z-naturaliami mocsno podpérale. Csi nam vszaka familija edno prgiscso graja, ali edno glavo zelja, ali edno repo dá itv. tak nalehci vküperpride ednoga leta potrebcšina. I csi lepô oproszimo mlinszke vérté, steri v-nasoj sinyoríji jesztejo, naj pár kil mele dájo za krúh v nas dom, neverjem, ka bi steri pravo: ne dam. (Eden, dobroga szrcá, dvá mlina goszpodár, szo 'ze, brez prosnye, gorponúdíli létno 2 'zakla mele!) Z-recsjóv, zadoszta pöti i forme sze nam ponúdí za podpéranje „Deackoga doma“. Szamo setújmo, gde priliko mámo: ná predganci, vu sôli, na szpráviscsi, gorpoiszkanyi vernikov, na tó fontosno dugoványe nasi vernikov pazko gorpozvati i lehko szmo ogvüsani, ka Goszpôd odpré né szamo nyihovo szrdcé, nego roké tüdi.

Neglédámo pa szamo tó, ka mámo i kelko potrebújemo, nego glédámo na tó tüdi, kelko nam zná Krisztus, dati z-szvojm blagoszlovom; tisztí Krisztus, steri je z-petimi kolacséci krúha i 2 ribicima 5000 lüdi naszito.

Prevecs znamenito pitanye je tüdi, pod kaksov sztálnov pazkov ná bodejo deácke Deackoga doma? Gda szmo lüdszke sôle szkoron 'ze zgúbili, gda evang. szrdénje sole v-nasoj nóvoj dr'závi niti edne nemamo, v-tom dômi szí moremo gájití ogvüsane evangelicsanszke krsztsane; tó de pa szamo tak mogócse, csi je na pripravno oszebnozst lehko zavúpamo. Sto ná bode taksa oszoba, to pitanye zdá odpréto niham.

Ali zvön té oszobe na pazko „Deackoga doma“ sze moreta 2 nazavüpnoszti odebrati, edna véksa i edna ménsa nazavüpnoszti. Ta drúga bi sze z-Szobotszke fare mogla odebrati (lehko 10 kotrig), prvésa pa z-nase sinyoríje. Tevi nazavüpnoszti dúznoszti bi bila potom deákov gorijemánya, hránénja i vcsenyá pitany vrdjemánya. I dokecs ta ménsa nazavüpnoszti toj véksoj nazavüpnoszti, tecsasz ta véksa nazavüpnoszti bi sinyoríji bila podgovorna.

Poszvedocsmó zdá 'ze z-djányom, ká je nasa vera né mrtva vera, ka mi lübéznoszti ne predgamo szamo, nego i pôleg nyé csinímo. Ovo eti priliko mámo lübéznoszti csiníti. Ne zamúdmo je. Ne poménsavámo jo. Pa tüdi sze

je ne bojmo. Brez vucsitelov, dühovníkov, vero krepécsi stampov ka morejo drúgo csiníti lüdjé, kak hrbet obrnôti onoj cérkvi, stera sze ne briga za nyé. Brez áldüvanya nasztaviti nika nemoremo. Jeli známo áldüvati? Jeli jeszte vu nami krepka voia? Csi szmo pa nemogócsi nasztaviti ká za dobro nase cérkvi, tak csákámo, ednök cát vöpoká'ze szvojo zmo'znoszti obri nász i nasz tá pometé. Jeli szmo vredni tüdi ká drúgoga, csi szmo sze 'ze szpozábili z-tisztí ocsákov nasi, steri brez vszega, jedíno vu Goszpodni sze vüpäjôcs, szo znali z-vernim szrdcom cérkev, sôlo zidati, dühovnika, vucsitela dr'zati. Ali jasz vídim, csútím, ka szmo vrédni szinövjé dícsni ocsefov, záto nedámo na pogübeinoszti naso cérkev; nasztavmo „Deacki dom!“

Kant Emánuel.

Preminócsega mészeca 22-ga je minolo dvészto lét, ka sze je rodío v Königsbergi na Práziskom Kant Emánuel, nájvéksi filozof szvéta. Pri prilíki té dvésztolétnice né szamo Nemski-ország, nego szvéta vszi národí szo sze csüdüvájôcs i z-zahválnoszťjov szpomínali 'z-nyega. Gda sze mí tüdi 'zelemo szpomenôti 'znyega, za tó najprípravnése szpoznamo tisztó premislávanye, stero szo preminócse leto edne Ljubljanszke novine prineszle od eti Kantovi recsi, stere szo v Königsbergi na nyegov szpomenka kamen notrivrézane: »Dvé sztvári mámo, sterivi napunita naso dúso z-lüsnozťjov tem bole, kem dale szí premislávamo od nyivi, to je z-zvezdami poszejana néba obri nász i morální zákon vu nami.« Ká je néba i miriád zvézd, stere sze 'zarijo z-nedoszégnyene vizíne na zemlo? Neká, ka csloveski rázum proba zapopadnoti, pa je preszlab, da bi razmo vecsne szkrivnozsti i nezpremenlíve zákone univerzuma. Zemla, gde 'zivémo i stera sze nam vídi velíka, je li drob-tino vszega toga, stero krô'zi po tocsno vözravnanój pöti; cslovek na nyé pa je prôti univerzumi tak mulicski, ka-kak 'zoltárszki szpévník velí — je niti szpomínanya né vréden. Sto szí je mogócsi miszliti za bole vztvísene sztvari, kak szo vszákdenesnye potrebcsíne, nyemi zadoszťuje pogled na vecsérno nébo, da sze ogvüsa, kak malenkosztno je vsze tó, ka stíma v szvojoj zaszleplenoszti za Bôgzná kak zname-

nito i fontosno. Nájména pomôta v szenavküp-
noszti, vösztöp ednoga nebeszkoğa telesza od
sztálni zákonov — csi bi bio mogocsi — bi
naednok vnicso zemlo z vszemi 'zivimi bitji i
bogásztvom. Nase 'zivlenye je li neznatno, cätno
na brezménoj pôti z-szenavküpnoszti v-szena-
vküpnoszt. Prídemo, sztávimo sze, në szmo
escse prav ogleдали szvétá, pa 'ze pá odhájati
moremo. Ka je cil csloveka na zemli; odkec,
kama i zakaj? szo pítanya, na stera szo 'ze
vnôgi filozofi probali odgovoriti, ali slár, steri
zakriva pred cslovecsimi ocsmi to szkrívnoszt,
je escse eden në odgrno. Kem bole szí pre-
mislávie cslovek od vszega, tem véksa votlína
posztája tam, gde je vido prvle z-ro'zami po-
krita polá. Na vrhi szvojeğa szpoznanya sze je
cslovecsa módroszt ponízila: »Neznámo i nemo
znali«; ali vcagajocs gorszkrícsála: niceeszt-
noszti niceeszt je vsze. Vsze je preidöcse, bo-
gásztvo, sztrádanye, szreca, trpljenje . . .

Vu Bibliji nájdemo na vsza nasa nájvéksa
pítanya zadovolécsi odgovor vu etom: od Bogá
prijája vsze i k-nyemi zhája nazáj.

Csi je pa nasa znánoszt taki mejna, polna
je lehko nasa lübézen. Morálni zákon yu naini
nasz neprehenyeno nadigáva pôleg Krisztusovi
récsi csiniti: »Lübi Bogá obri vszega i szvojeğa
bli'znyega, kak szamoga szebé. Nepozábimo
nigdár, ka od Vszamogöcseğa, Vszeznajöcseğa,
Vekvecsnoğa vizímo, próti nyemi sze moremo
podigávati z-práha márnoszti; do bli'znyega je
pa tô nasa dúnoszt, da dámo vszakomi szvoje,
ár vszaki má pravico do 'zivlenya.

Ah pa csi bi sztano Kant z-groba, bi
mogao zbrisati napiszek na szvojem szpömenka
kamni i zapiszati: dvoje má deñésnye cslo-
vesztvo, ka napunyáva nyegovo szrdce i miszli:
protivinsztvo do bli'znyega i szkrb za lasztno
blázensztvo. Národje idejo z-ro'zjom na národe,
sztranke büdijo protivinsztvo med rázlocsnoga
pozványa lüdmí; miszli i ocsi cslovecsansztva
szo obrnyene v-zemlo, kak da bi bíla ona vsze
i kak da bí vecsen 'zitek meli na nyej. Csi sze
stoj scsé odtrgnoti od toga zagányanya za ma-
monom, sze nyemi szmejéjo. Sto ne more plé-
szati okolik zlátoga teleta, ga pohodijo, szami
pa dale drdrájo i borijo sze, sto bo prvi. Kama
drndrá deñésnye lüdsztvo i gde bo konec?
Konzekvencije te zaszleplenoszti i nepodl'znoszti
od morálni zákonov sze pomali 'ze zkázüjejo.
Kak ömutno sze mecse cslovestvo v-níksoj

düsevnoj agoniji szemtá, na vsze mogöcse forme
iscse vöidénye z denésnye bívoszti, na vszê
konci i kraji sze kricsi i píse, da je to në za
'ziveti, ali vsze zaman. Níkša politicsna akcija,
níkša szilna operácija z-ro'zjom, níkse ládanye
ednoga plemena, ali zlocsa nad drügim níká
nepomága. Cslovecsánsztvo potrebüje *düsevno
preporodjenyé*, povrnenyé k-Krisztusi, ná sze
od nyega navcsi, ki je pôt, isztina i 'zitek, ká
je te cslovek i kaksi je nyegov cil na zemli —
jeli nagrabití szí küp po szmti itak nepotreb-
noga zláta i jemati z-tem drügim falácsicsek
vszákdenésnyega krüha, ali pa szkrbeti za têlo
szamo na teliko, kak potrebüje száma natura,
drüge düsevne mocsi pa poszvetiti bole poz-
dignyenim cílom? Lepsa prisesztnoszt teda
zide obri nász, csi vecs ne bode apostola opo-
mínanye pri lüdi i národaj prazen glász: „Eden
drügoga bremen noszte!“

Rázlocsni máli glászi.

Prékurszka ev. sinyoríja de letosnyí
sinyörszki gyülês juniusa 11. v szrêdo V-Kri'zev-
ci vu evang. cêrkvi dr'zála z-naszledüvájöcsim re-
dovékom: 1.) V-gojldno ob 8. vöri de podpornice
nazavüpszto dr'zalo szejó, na sterójo do vküpdá-
riüvani dobrovolni áldovi porácsani na podporo
potrebüvájöcsim szíromaskim gmajnam i vere bra-
tom. 2.) Ob 9-toj vöri öszvetna szlüzba bo'za
bode dr'zána, gda de növi sinyörszki inspektor
goszp. Benko Józef, szpelani vu szvojo csészti. Po
szlüzbi Bo'zój de Offertorium dr'záni (dári pobé-
ranye) na ev. Diacski dom. Na steroga dobrovol-
no podpéranye sze 'ze zdá proszijo vrêle düse ve-
re nase evangelicsanszke. Nasa szv. mati cêrkev
od níkoga drügoga nema pomöcsi csakati, kak
száma od szvoji verníkov! 3.) Szeja, v-sterójo do
sze verészka cêrkevna nasa dugoványa odprávlala
i pod tanácsivanye jemála. Na té znameniti gyülês
vszákó kotrigo vere nase szrdcá pozovémo i pri-
mlemo. Nájobszldényim je v-1827-tom, pred 97
lêtni dr'záni v-Kri'zevci sinyörszki gyülês, stero
je prigode znamenito, ár szo v tisztom vrêmeni,
gda je escse ni 'zeleznice, ni automobila, nití na
'zelezne náredi kôl në bílô, z-dalecs krajín pl. d.
z-Nemes—Csóva (pôleg Köszeğa.) z-Sárvára, eszi
prisli na gyülês, ár szo sze k-toj sinyoríji dr'záni,
nê szo milüvali trüda i sztroska, kém le'zê pride-

jo tá zdâ nasi prêkmurszki vernici, steri te véksi tál sze lehko po 'zeleznici pela i tál vzeme vu tanácsivanyi szvoji cérkevní dugoványaj i preglédne szvoje Safare, kak safarújejo na nyé zavüpanimi talentomi. Z-Szrdcá sze pozovéjo i z-radosztjov prímejo vere dományi i escse tüdi brezi rázloeska vere vszi, kí tam tál vzéti 'zeléjo.

KOVÁTS STEVAN *sinjör.*

Pobo'zni zvecsarek v Püconci. Áprila 13.-ga, na cvetno nedelo je v Püconci pobo'zen zvecsarek bio dr'záni pôleg szledécsega redovéka: 1.) Obscna peszem (258.); 2.) Molítev (Luthár Á. düh.); 3.) Solszke decé popévanye (Jezusa neodpüsztim; Oh nedú'zni ágneć bo'zi), na dvá glásza lepô i genlivo pod vodsztvom Titán J. vucsitela; 4.) »Ocsa nas,« na orgole i na goszli szta igrála Osváth S. i Titán J. vucsitela; 5.) Judás od Váradí A. deklamálivao z-célov popolnosztjov i z-szebom vlecsécsim nászhajom g. Titán Károly z M. Szobote; 6.) »Vecsni Bôg« (popévao püconszki moski khorus pod vodsztvom Osváth S. kántora); 7.) Stirisztôlétna evang. peszem, naprédávanye po Luthár Á. dühovniki; 8.) Nevcagaj, oh cšrêda mála (popevao püconszki mäsani khorus pod vodsztvom Osváth S. kántora; 9.) Szamo krepki noszijo tézke križe, deklamálivao pravdobro Kühár Stevan; 10.) 33. 'zoltár (popevao püconszki mesani khorus pod vodsztvom Osváth S. kántora; 11.) Zaprtna molítev (Luthár Á. düh.); 12.) Obscna peszem (207.) Poszlüsávci, steri szo cérkev z-céla napunili, szo z-velikim dühovnim szádom razisli z-toga pobo'znoga zvecsarka i 357-50 Din. offertoriuma dáli na podporo nemskim nasim veredományim.

Pobo'zni zvecsarek v Vucsoj Gomili. Áprila 21.-ga na vüezemszki pondélek, je v Vucsoj Gomili vu sôli düso podigávajôcsi pobo'zen zvecsarek bio dr'záni. Pri toj vugodnoj prilíki sze je solszka dvorána tak nabito napunila z-poszlüsávci, ka szo ti kesznê prihájajôcsi 'ze szamo zvüna pod ôknami dôbili meszto. Ouszvetek je pôleg szledécsega redovéka tekao doli: 1.) Nevcagaj, oh cšrêda mála" (popévao moski khorus); 2.) Molítev i predga (dr'zána po Hima Sándor dühovniki); 3.) »Jezusa neodpüsztim" (popévao mäsani khorus); 4.) Herodes od Tompa M. (deklamálivao Antalics Vince); 5.) »Csákaj düsa moja" (popevao mäsani khorus); 6.) »Nainszki mladéneć" od Porcoláb Gy. (deklamálivala Járos Gizelá); 7.) »Materna molítev" od Nagy L. (deklamálivala Csarni Vilma); 8.) »Hodi Krisztusi" (popévao mäsani khorus); 9.) »Nedela" od Lampért G. (deklamálivala Antalics Vilma); 10.) »Te szmríti obladávnikí" (popevao mäsani khorus); 11.) »Testamális" (pripovészt. goricsteto po Skalics D. vucsiteli); 12.) Zaprtna molítev (po Hima S. dühovniki); 13.) »Trdi grád" (obscna zaprtna peszem.); — Hvála Skalics De'zô vucsa gomilanszkomí mládomí vucsiteli, ka trüde nemilüvavsi, szo tamosnyim nasim vernikom nepozábieni vüezemszki zvecsarek szpravili! Topla zahválnoszt tüdi za cni 50 dinárov, stere szmo od tég z-offertoriuma, pri toj prilíki dolidánoga, dôbili na goridr'zánye nasega lízta!

Píszmo z Morávec. Pri nász sze prevecs, vsze hvále vrêdno, trdíjo za volo nasega i nase decé düsevnoga naprédênýa nas doder vrêli kántorvucsitel, Paulik János. Prisesztni mészec bode dvê leti, ka szo z-nasega ogengaszilszkoga drüstva prve vrszte dalárdo nasztavili, stera pri vszakom szprévodi, — i na vékse szvétké vu cérkvi tüdi, genlivo popévle. — Vönezbriszani szpômenek szo szpízalí vu naso düso májusa 4.-ga, gda szo pred célov gmajnov z-solszkov decôv z-verenávuka ekzámen dr'zali. Deca szo prevecs lepô odgovárjali i blüzi 30 cérkevní peszmi; szledécse trí: »Trdi grád«, »Vszamogôcsi bo'ze«, »Kak bi nê hválo Goszpodna«, na dvá glásza — prelêpo popevali. (K-tem z-vékskov radosztjov szmo naprédáli tó píszmo, ár tak rêtke gda nájdejo prestímanye cérkevní szlüzbeniki od szvoji fárníkov; i ár szo té vrli kántorvucsitel nasi stampov tüdi navdüseni síritel! Red.)

V Bodonszkoj evang. fari je na prêkmurszko evang. podporno drüstvo i dijacski dom szledécsi áldov nabráni: 1.) Offertorium pri poszvecsüvanyi zvonov: 865 Din. 2.) Offertorium pri podpornoj bo'zój szlüzbi: 307 Din. 3.) Bodonszke solszke decé áldov: 267-25 Din. 4.) Sztrükovszke solszke decé áldov: 160 Din. 5.) Krplivniske vézsi nabráni áldov: 71 Din. 6.) Szkakovszke vézsi nabráni áldov: 143 Din. 7.) Zenkovszke vézsi nabráni áldov: 514-50 Din. 8.) Rádovszke vézsi nabráni áldov 198 Din. 9.) Sztrükóvszke vézsi nabráni áldov 940-50 10.) Beznovszke vézsi nabráni áldov: 197-50 11.) Poznanovszke vézsi nabráni áldov: 240-50 Din. 12.) Motovilszke vézsi nadráni áldov: 195 Din. 13.) Bodonszke vézsi nabráni áldov: 404-25 Din. 14.) Vadarszke vézsi nabráni áldov: 387-50 Din. Vsze vküp: 4891 Din. Z med Sztrükovszke vézsi áldovom jeszte goszp. Titan István radgonszkoga krcsmára na »dijacski dom« dáni 100 Din. áldov. Sztrükovszka vézsz 'zelé, ná nyé céli áldov sze na »dijacski dom« obrné. Zvün

toga za nase evang. nemske sztrádajocse brate je na Cvetno nedelo držáni offertorium, pri sterom je notri prislo: 567.50 Din.

Zvonôvje nazáj prihájajo. V-Püconszkoj fari szo në dávno 3 obsine, edna za ovov, domô dôbile szvoje zrendelüvane, 'zeino csákane zvoné. Nájprvle je domô szprávleni fare nájmense obsine, *Bokraeski* verníkov, 195 kg. 'zmécse, z Ljubljane zrendelüvani zvon. Ka tá nasa mála esrêda zdâ 'ze lehko szlíhsa vszák' dén szvojega zvoná opominájocsi, trôstajôcsi míli glász, tô predvszem szvojim v Ameriki 'zivécsím vernim szinom má hváliti, steri szo 10.800 Din. podpore poszlali na zvon i z-tem szvojim dományim volô nagnoli, szrcé genoli da szo i tê szpunili szvojo dúznoszt Te 3 nájvékse daritele (Fartély Sándor 10 dol., Malacsics Ferenc i Rituper Kálmán 5—5 dolárov szo aldüvali) je obsina tak oblohnala, ka je nyihova iména za vecsen zahválen szpomín na zvon napiszati dála. Pri zrendelüvani, domô szprávlanyi i poszvetsüvani zvoná szta sze pa nájvecs trüdíla Fartély Károly i ml. Fartély Ferenc. Áprílisa 21-ga, na vüzemszki pondélek je prêk dáni szvojemi pozványi nôvi zvon. Od híze Fartély Ferenc je szprevájani od velike vno'zine, med lépim igranyem korálov, k-zvoniki! Na vecs mészti szo kincsen vráta bilé gorposztávléna, pri zvoníki lépa predganca i vsze z-korínami osznázéno. Pod vodsztvom Rátkai Ödön Andrêszkoga vucsitela je bokracski máli, ali vrêli khorus vecs pészem popevao prav lepô; Luthár Ádám dühovnik szo pa pôleg eti rêcsi: „Ne nihám vász szirôte, pridem k-vam“ (Ján. 14, 18.) predgali. — Nemoremo eti brez szpomínanya niháti tiszto neobtrüdjeno vrêloszt i mogôcsnoszt, z-sterov je Fartély Kálmán cselo zvoníka osznázó. Gori je zmálo na nyega Jezusa obrázko z-etimi nyegovimi recsmí: „Hodte k-meni vszi, kí sze trüdíte ino szte oklajeni;“ (vidi v-nasem kalendáriji) nadale 2 angela, steriva híznoga blagoszlova táblo držíta. (Gde vera, tam lübézen itn. z-napiszkom.) — Iszti dén szta pripelaniva v Dolino, tüdi z Ljubljane zrendelüvaniva, dvá nôvina zvoná, eden 143 kg., te drügi 85 kg. 'zmécse. Zvoné je 'ze na Vanecsi cêla obsina z-velíkov radosztjov prijéla gori. Na zvoné je dobila obsina z-Amerike 22 dolárov, stera je Szlivnyek Józef v Palmertoni kollektao i prihája escse 60 dolárov, stera je Novák János v Brunswicki vküpszpravo; dományi verníki szo pa blüzi 25.000 dinárov plácsali na nyé. Okôli nazáj-szprávlanya zvonôv szo gtávne szkrbí Cserpnyák

Károly rihtar znásali, ali tüdi vszákí drügi sze je popascso tak z-placsilom, kak z-drügimi áidovi, ná szvoje 'zmetno csákane gôszte kem prijétnése szprávjio vu nyihovo 'zrendelüvano meszto. Mladézen sze je prêk vecs mészecov vcsila lépe peszmi pod vodsztvom Osváth Sándora; szledjen tjeden pa sznázíla obsino i presztor pred zvoníkom tak obilno, kak malo gde indri. 'Zaloszt, ka je tô zvinêsnyo précimbo na dén poszvetsüvanya, áprílisa 27-ga, nágeo veliki dé'zd'z na vékse vnícso i záto nisternim, doszta sze trüdécsím, ocsi z-szkuzami obkmcso. Bár je tak szlabo vrêmen bilô na dév zvonôv poszvetsüvanya, dônok sze je velikavno 'zina szprávlani vküper, vu ovak rávno vu szprotolétji mílo lépoj Dolini, szprevájala zvoné od rihtarove híze do zvoníka. Mladézen je prevecs lepô popévala vecs pészem. Luthár Á. dühovnik szo pôleg rêcsi: „ . . . Mér vam bojdi“ (Ján. 20, 19.) predgali. Bodonszka banda je vecs nasi khorálov mílo igrála, — Miszlim, ka — celô za volo preszlaboga vrêmena — té dén dugo vu szpômenki osztáne dolinszkim verníkom. — Na Velko szoboto szta szprávléni domô v *Szebeborce*, Püconszke fare nájvékso obsino, z Soprona zrendelüvaniva nôviva lépiva zvoná, 327 kg. 'zmetníva; (1 q 'zmetnêsva, ka szta rekvirêraníva bilá.) Zvonôvje. z-nôvimi 'zeleznimi jármi navküv, szo po vláki do Püconec pripelani, i od tég szo szprávléni domô z-velkov radosztjov. Szé szo prisli rihtar, Luthár Józef, kí szo sze doszta trdíli pri nazáj szprávlanyi zvonôv, vrédjemányi törma itn., z-ednimi z-korínami opleténimi koleszi i Kericsmár Ernô z-ednimi. Prisli szo ogengaszilci, na cseli z-szvojim vrêdnim zapovedníkom, Kericsmár 'Zigom. Prisli szo presbiterje, devojke, stera szo zvoné taki z-korínami oplele i escse doszta drügi lüdi. Pri 'zeleznici je mladézen pod vodsztvom Osváth Sándor kántora popévala, Luthár Ádám dühovnik szo genlívi govor dr'zali pri toj prilíki, gda vu tiszto obsino prihájata dvá nôviva zvoná, gdé sze je ednôk nyihova zibel zíbala gde szo nájprvle szlíhsali zvonôv szladko igranye i gde szo ji ednôk na zvonszki glász mati, ona dobra, molíti vcsili, stera szpijo 'ze vu szmrtnom kríli. Zdâ szo Sáveí Sándor zvoné doli z-fotograférali, potom szo je na kôla szpravili i za en krátek csasz szo sze 'znyimi na pôt vzéli i je veszêlo szprevájali med büdítelszkim igranyom Sztrükovszke bande prôti dômi. Domá je je cêla obsina 'ze komá csákala, z-nezgrüntanov radosztjov pri vszákóji hízi sztávlá. Pri hízi héresne Kericsmárove familije szo püconszke

fare nigdasnyega vréloga kurátora vnük, daliátno-ga, pred cätom v-grob le'zenoga, ogengaszilcov zapovednika vrli szin, Zsiga, szledécsi lépi nav-düseni govor dr'zali:

Ünneplő szentbibori evangélikusok!

Hét hosszú esztendőn keresztül kénytelenek voltunk nélkülözni harangszót. Mezőn dolgozva nem hívott harangszó délben ebédre és este éjjeli nyugalomra. Elvitték régi kedves harangjainkat, ág/jut öntötték belőlük, melyek halált osztottak ellenségeinkre, s nem hallathatták békére intó szavukat.

Most amidőn nagy áldozatok árán sikerült új harangjainkat községünkbe hozni, töltsön el bennünket az összetartás érzete! Sokan panaszkodtak nagy költségek miatt, melyekkel a harangok megszerzése járt. Gondoljanak csak vissza apáinkra, akik evangélikus hitükért, templomjaikért, harangjaikért sokkal nagyobb küzdelmeket állottak ki. De hitükért készek voltak elviselni nélkülözést, üldöztetést! És mi, akik azoknak leszármazói vagyunk, már sokkal kisebb áldozattól is félünk? Igyekezünk mi is méltó utódai lenni apáinknak és viseljük el bátor szívvel a ránk rótt kötelezettségeket!

Mert ha párhuzamot vonunk az akkori és a mostani idők közt, sok hasonlatosságot találunk. Most is találkozunk olyan szándékokkal, amelyek el akarják nyomni hitünket. Itt az új harangok mellett felhívom figyelmeteket, evang. testvérek, hogy amint apáink küzdöttek hitükért, mi is bátran valljuk magunkat evangélikusoknak és nem engedjük, hogy hitünket elnyomják!

Örvendjünk új harangjainknak, amelyeknek megérkeztével, azt hiszem, elmondhatom János ev. szavait: mert eljő az óra, melyen mindenkinek a koporsóban vannak, meghallják az ő szavát.

Új harangjaink, legyetek üdvözölve az egész község öregje-apraja által! Felejtessétek velünk az átélt szomorú időket! Vigasztaljatok a csapások idején, bátorítsatok halálunkban és örvendeztetsetek az örök élet reményében!

Isten hozott benneteket!

Zvonővje szo zdâ do szvojega velikoga dnéva do májusa 4.-ga, pod prezstranov hrambov rihtarvov dôbili obrambo. Vu tom câti je nyim zrendelüvani sztáne, törem prázen, z-cêla vréd vzéti, znovics pokriti, zvüna — znotra poprâvleni. Májusa 4.-ga sze nezracsunana vno'zina szprâvila vküper pri rihtarvom hrâmi. Od téc sze

szprevájata zvoná po krátkom govori Luthár dühovnika k-zvoníki. Naprê ogengaszilci, za nyimi devojke v-bêlom gvanti, mladézen, banda, dalárda, dühovnika, zvonôvje na dvôji kôli, z korinami vsze opleteni, za nyimi vno'zina lüdsztva. Po pôti vecs küncsni vrât jeszte gorposztâvleni, pri zvoníki vsze vu lépom rédi z-prilicsnov predgancov, odkec szo najprve Hima Sándor predgali, za nyimi je Siplics Irma devojka lépi versus deklamálivala, steroga szí je száma vküperposztâvila. Luthár dühovnik szo pôleg Ján. 10, 27—28. rêcsi predgali. Mêsani kórus je pod vodsztvom Osváth Sándor kántora tak lepô popevao vecs korâlov, kâ szo sze poszlühsâvcom szkuze prêsâle z-ôcsi. Po zvonenyê szo Luthár dühovnik pôleg brütiva eden falat zemlé tüdi goriposztâvli za brütiv. Z-tem sze je ôszvetek dokoncsao vu onoj obcsini, stera je vise 60.000 dinârov aldüvala za nôve zvoné i na poprâvlanye törma, tô velko sumo teda nê zamán, csi vu tihoj zôrji, v-szvetlom poldnévi i vecsérnom mrâki vu düso vze-mejo zvoná glâsz. — Naszkori dobíjo 2—2 zvoná na Vanecse i v Brezovee. — Pride eden 3 q 'zmeten zvon v Lemerje, gde de tüdi zvonik zidani. Trüdíjo sze tüdi nasi Pecsarovszki verníki za zvoné i 'se szo 180 kg. szamovolno podpízali.

Nase sinyoríje dühovnicke i inspektorje szo májusa 7-ga meli szvojo szprotelesnyo szpôved, po sterój szo nyim szv. vecsérjo Godina Stevan petrovszki dühovnik-vôobszlü'závali. Zatém szo konferencio dr'zali, na sterój je od vecs vázni pítany bilô razprâvlanye. Odiôcseno je, ka de sinyoríje szprâvisce juniusa 11.-ga dr'záno v Krízevci. Na tom szprâviscsi bode instalácija sinyoríje nôvoga inspektora, g. Benko Józefa. — Cerkveni szlüzbeníkov pozváne líszte je potrebnó valorizerati, ár je vszaka gmâna zláte valute pozváni líszt posztâvila vö, cerkvena visisa ob-lâszt je tákse kvalítete pozváni líszt potrdíla i vszáki cêrkevni szlüzbenik je táksi pozváni líszt vzeo prêk. Tá valorizácija sze tícse fikszne plâcse i stole. Stolo szako leto nâ sinyoríje gyülês poravna. — Sinyoríje szprâviscsi de sze porácsala v odobrenye prosnyá Marâvszke fare, stera nôvi törem 'zelé zidati dati pôleg 40.000 din. prora-csúna. — Konfirmácije sztarosztini cât sze na 13—14. leto nâ vöpotíszne. — G. sinyora pazka sze goripozové na Szlâvecsko i Lendavszko gmâno, v-sterívi szo nisterna dugoványa nê vrédi; pred-vszem pa na ono nedosztójno oponásanye Hári ev. teologusa, z-sterim té szvojo cêrkev pomen-

sávajo i szlabijo. »Kí je nê z-nami, prôti nami je; i kí ne szprávia z-nami, raszipáva.« — Kardosove „Mrtvecsne peszmi“ do sze znôvics dalé stampati. — Na nedelo „Kantate“ sze vu vszakoj cêrkvi od stirisztôlêtne evang. peszmi na drži predga.

Szamovolni dári na goridr'zánye i razzirjávanye „Dűsevnoga Liszta“. Zselezen Ferenc kurátor Pu'zavci 5 Din., Kolosa Ivanova Puconci 5 Din., Hassai Mátyás Salamonci 5 Din., Heklits Kálmán Nemsovci 3 Din., Vukan József Szodisinci 10 Din., Leposa Stevan z-tűváriscov Nemsovci 20 Din., Luthár Ádám od Szebeberszki zvonôv poszvetsűvanya stoio 100 Din., offert. Z-Vucsagomile 50 Din.; — z-prvêse numere szo nevêdno szledêcsi South-Bethlehemszki dariteli vòosztali: Dervarits József, Koltai Sándor, Siftár Ferenc, Szmodis Stevan 1—1 dolár. — Na »*Diacski dom*«: Zrinszki Stevan z-Morávec 45 Din., Gyergyék Károly z-Borejec 20 Din., Podleszek Vilma z-Kűpsinec 10 Din., Czipott Stevan z-tűváriscov z-Kűpsinec 25 Din. — Radi nadaljávali! — Szrdcsna hvála!

Popovjé káple. Leposa Stevana i Péntek Márie nemcsaszki va gmajnara 10 lét sztar színek sze je necsákamo na nágli tá prêk vu bôgso domovino zoszelo. Lüblénoga pojborra szo szpredvodi nyegovi solszki pajdáske i na skrínyo lêpi vènc polo'zili. Na povêhnyeni cvêt lűbéznoszti cvêt! 'Zalosztni roditelje i po etoj pòti hválijo dobri nyegovi máli prijátelov táljemánye. Na bolezno szrdce naj dá trôsta balzám vszega trôsta Bôg, Ocsa nebeszki!

Aprila 13.-ga, na cvetno nedelo vecsér je neobtrűdno szobotsanzsko evang. 'zenszko drűstvo znôva verszko vecserásnye naprêdánye dr'zalo vu Dittricha mozia presztori. Tak 'zivi oszob obrázanye, kak popêvk, igre naprêdánye i deklamácie szo jáko z-vugodnim tálom notri pokazane tak da szo vu velikoj vno'zini vkűpszprávleni poszljúsávci z-nájvéksov zadovolnosztjov i z-nepozáblenim szpòmenkom odhájali domò. Csiszti dohotek 6569 kor. je na evang. *Diacski dom* obrnyeni. Z notrêsnymi i zvònêsnymi protívniki sze bojűvajòcse szvêto vadlűványe nema tecsasz pomenkati dokecs de etakse vrêle, podpornike melo. Gda vrêlim szobotske gmajne gmajnaricam z-szrcá hválimo nyihovo neobtrűdno szkrbnoszt, proszimo i té drűgi gmajn szvête materé cêrkvi nase pobo'zne 'zenszke i cserí, naj tűdi med branitele szv. materé cêrkvi sztòpijo i naszledűjejo

nigdasnyi bedeniczki 'zenszek navdűsenoszt, ár sze tesko vardévanye li tak má odvnròti od szvête materé cêrkvi nase.

Kűpsinszki ev. verníki nasi szo szí lo-víne árendo nê razdêlili, nego ednoglaszno z-navdűsenov vrêlosztjov na nòvi zvonôv szprávlénye i tòrma zídanye szkoncsali obrnòti. Na té szvêti cíl szo 'ze medszebom áldove pobérati zacsnoli. Bôg náj blagoszlovi vrêloszt i koronűje szvêto namenyávanye nyihovo!

Prêkmurszko evang senioráta stasiztika od 1923. leta: (Od 1922. sze v-zaprtki pokazana.) V-1923. sze je naròdilo 305 moskoga, 285 'zenszko szpòla, vkűp 590 decé (529); mrlò je: 216 m. 181 'z. = 397 (536); V-hűztvo je sztòpilo 180 párov (180); konfirmálivano je 184 pojbárov 193 deklin = 377 (336); v sòlo je hodilo 1593 poj. 1592 dek. = 3185 (3041). Gmajn nòtrijemánye je bilò: 2.328,317 Kor. (1.380,851 Kor.); Vòdévanye: 2.023,676 Kor. (1.191,309 K.); osztánek: 302,641 K. (220,081 K.). Premalo vòdávanya je Domajnsevszka gmajna mèla: 26.972 Kor. Z-té mále sume placűje tá gmajna dűhovnika, kántorvucsitela, zvonára, dácso, popravek hramòv. Bôg drági, kelko prihája z-toga na ednoga po ednom?! Geto bi tò vsze ednomi premalo bilò! *Sziròtica Domankisevszka gmajna!!*

V-Nemskom országi za volo mále vrêdnoszti pènez je zmed náimre szziromaskêsim lűdštvom velika szűkesina. Po cêlom szvêti ti bôgsega obcsűtènya národje je zmágajo i dobrevolne dári posilajo. Cslovecsa i krsztsanzska dűznoszti je vu potrebòcsi bodòcsim zmágati. Deca, sztarcí, betèznici káplejo od gláda. Na sinyòra gorpozávanye szo nase veredományi na tê vere bratov zmáganye naszledűvajòcs aldűvali: *Szobotska ev. gmajna*: 3600 Kor.; *Bodonszka*: 2272 K.; *Pűconszka*: 2000 K.; *Zgornyaszlávecska*: 574 K.; *Dolnyalendavszka*: 745 K.; *Moráv-szka*: 508 K.; *Kri'zevszka*: (kak ta nájvéksò) 200 korònic; *V-Domankisevci* je 'ze nê zislo na tò! Dűhovno szirmastvo sze nedá tajiti! Oh pa kak szo radi tê prijali pri cêrkvi zídanyi nyim od Gustáv Ádolfá zvánoga drűstva nemsko pomòcs, zláte márke! Hja! datí, ali vzèti. tò je nê vszedno!!! Kak csűjemo *Petròvcsarje i Hodosanci* zdá pobérajo na té cíl, stero de v-prisesztnoj nűmeri quitèrano. — More bidti sze tecsasz ti ovi tűdi zbudűjo, gde escse szpi te dober dűh nágibnoszti. Tűdi nede prekeszno!

Kak „Szlov. Národ“ píse, 60 vagánov pšenice i 2 milijona dinárov szo nábrali v Jugoszláviji živécsi nemci i poszlali v Nemcsijo szvojim gládnim blíznyim. Bár bi zâsla vszepovszédik odŭrnoszt i zisla samaritanuska lŭbéznoszt!

Politicsni 'ziték. Radicsovi követje szo prísli v-parlament. — Pasicsova vláda je doj zahválila i 'ze bole eden mêszec trpí kríza. Vsze na tó káze, ka nôve volítvi bodejo. — Siftár Géza poszlánec szo túdi dr'zali v parlamenti dugsí govor od nasega solszkoga pítanya. Bránili szo pravíce verszki sol. — Nôve volítvi szo bilé v Italiji, gde szo nacionalisti (fasisti) dôbili veliki vecsino; v Nemcsiji, gde szo sze desznicsárji i v Franciji, gde szo sze levicsárji pokrêpili.

Nemiri. V-Grcsiji, v-Albaniji, v-Persiji je vözkricsana republika. — Grozéci konflikt je nasztano med Ruszijov i Romunszkov za volo Beszarábije. — Francúzka vojszka v-Máloj Áziji, v Sziriji, má szkrbí i húde boje, Spanyolí v Maroki. — Na Kubi dívja krváva bojna. — V-Turkesztáni szo prôti sztanoli boljsevikom. — Törki nadale pregányajo krsztseníke. Do tega mao je 85,000 krsztseníkov osztavilo Turcsijo. V-Turcsiji szo edno vecs, kak jezerolétno mohamedánszko násztávo odpravili z-tászbríszanyem kalifáta. (Kalif je namesztnik Mohameda i nájvisisi poglavár izlamszke cêrkve.) Príszpodobno sze godí na Kitajszkom z-Dalailamov. (Nôva známènya szo tó vezdásnyega kaotisticsnoga cãta). Törki nadale odpraviti scséjo Konstantinápolszkoga grskoga i armenszkoga patriarcho pa veliki rabinat. — Z-Argentínije szo vsze je'zuite vöpregnali. — V-Ruszijí okôli Volge živécsi nemci sze v-poszebnó republiko organizirajo. — Bâcarje strájkajo v Nemcsiji, na Vogrszkom i v Csehszlovákiji.

Neszrecse. Eszpreszna vláka z-Milana i-Curiha szta vküpdarila. Blúzi 30 potnikov je zgorelo i 50 te'zko ranjeni. — Grozne povôdni szo bilé v Szremi i Bánáti, vise 10 milio dinárov skode szo napravile. — Katasztofálna vrocína i szühocsa kralúje v-szeverni Indiji. — V-

zhodnoj Virginiji je v-ednoj bâci nasztála velika ekszplozija. 107 delavcov je vesznolo na dne bâce.

Escse menye lŭdi de sze szmelo szelíti v Ameriko pôleg nôvoga zákona, steri 1925. márc. 1. sztôpi vu 'ziték. Znase dr'zave létno szamo 1051.

Dête z-stiridvâszetimi prsztmí. Pôleg Vassuránya sze je edno csúdnó dête narôdílo. stero je na rokáj pa na nogáj 6-6 prsztôv melo. Nê je osztalo vu 'zítki.

V-Pund'ziji grozen pestis kralúje; 'ze je 54.000 lŭdi mrlô v-nyem.

Japánszko lŭdsztvo sze je zavolo velike porcije razszrdilo na financminisztra i pôleg japánszke naváde szo skrinjo polo'zili pred nyegovo hízo z-tem gorpozványem, ná odhája z-serega živócsi. Csúdnó je, ka je miniszter do toga mao escse nê szpuno tó prijétno gorpozványe. (Tak sze vídi, ka je v Japáni túdi te'zko odsztôpiti od miniszterszkoga sztolca!)

Rusziske ortodoksne cêrkvi szinodus je szkoncsao, ka de 1925. maj. 11. v Moszkvi 'zinat dr'zao. Med drúgim túdi od glíhanya kalendáríja bode razpráva.

Krsztsansztvo sze vu novêsem cãti lepô razsirjáva na Kitajszkom túdi. Misszi-onáriusje szo veliko delo odpravili. Nê szamo to, ka szo vnôgi posztanoli krsztsanye, nego vu lépom racsúni sze zídajo cêrkvi i solé, vu steri glászijo G. Krisztusa nôvi 'ziték razsirjávajôcse vcsenyé.

Kriminalna kronika Newyorka. Z-statisztike Newyork várasa sze vídi, ka je v-preminôcsem leti v-Newyorki zvršeni 2597 vmoro i vbujov i v Brooklyni 1493. Sztreljeni je bilô v Newyorki 126 oszob, v Brooklyni 42. Od automobilov je bilô szmrti bujto 1234 oszob, med temi 240 mále decé. Szamomorov je bilô 900. Na zagiftanyi z-alkoholom je mrlô 300 lŭdi. Pri szpunyávanyi szlŭzbe je policija sztre-lila 15 oszob.

Zlátí i szrebrni pènez de kováni. V-parlamenti je szkoncsano, kâ sze dá vdariti eden milion falátov 20 Din. zlátov, pétdeszét milion falátov po pô Din. 75 milio falátov po 1 Din. i 25 milion falátov po 2 Din. z-szebra.